

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Tradus și revizuit de IER

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 24 iunie 2014
În Cauza Roșianu împotriva României
(Cererea nr. 27329/06)
Strasbourg

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În Cauza Roșianu împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Alvin Gyulumyan, Ján Šikuta, Luis López Guerra, Johannes Silvis, Valeriu Grițco, Iulia Antoanella Motoc, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu, la 3 iunie 2014,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 27329/06 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ioan Romeo Roșianu (*reclamantul*), a sesizat Curtea la 4 iulie 2006 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul a fost reprezentat de D. Hățneanu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul susține, în special, că refuzul primarului din Baia Mare de a pune în executare hotărârile judecătorești definitive care dispuneau ca reclamantului să îi fie comunicate informații de interes public constituie o ingerință în exercitarea libertății sale de exprimare, care, pe de o parte, nu servește niciunui scop legitim și, pe de altă parte, nu este necesară într-o societate democratică și reprezintă o încălcare a dreptului de acces la o instanță. Acesta invocă art. 6 și 10 din Convenție.

4. La 26 iunie 2012, cererea a fost comunicată Guvernului.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în 1969 și locuiește în Baia Mare.

6. La momentul faptelor, reclamantul era, de șase ani, prezentatorul unei emisiuni de televiziune difuzate pe un canal local din Baia Mare, care aborda, printre altele, problema utilizării fondurilor publice de către primărie. În ianuarie 2005, difuzarea emisiunii reclamantului a fost oprită, iar acesta a fost concediat. Emisiunea lui a fost înlocuită imediat cu o altă emisiune, finanțată de primărie, cu privire la activitățile acestei autorități publice.

7. În vederea exercitării profesiei sale, reclamantul a făcut demersuri pe lângă primarul Municipiului Baia Mare pentru a-i fi comunicate diverse informații de interes public. Cererile sale erau formulate în

temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (denumită în continuare „Legea nr. 544/2001”).

8. Astfel, la 8 februarie 2005, reclamantul i-a solicitat primarului din Baia Mare să-i comunice o serie de informații de interes public privind deplasările pe teritoriul național și în străinătate ale funcționarilor primăriei, contractele de publicitate încheiate de primărie, cheltuielile efectuate pentru organizarea diferitelor festivități publice și modul de organizare a acestora, cheltuielile de întreținere a vehiculelor primăriei și cele pentru comunicațiile telefonice, precum și participarea primarului la consiliile de administrație sau adunările generale ale acționarilor din cadrul unor societăți comerciale diferite. Informațiile despre contractele de publicitate și comunicațiile telefonice erau solicitate pentru perioadele pre și postelectorale.

9. La 28 februarie 2005, reclamantul a formulat o nouă cerere de informații de interes public către primarul din Baia Mare, în principal în ceea ce privește schimburile de terenuri și de spații comerciale efectuate de primărie, scutirile de la plata datoriilor societăților comerciale cu capital privat, investițiile realizate de primărie și gestionarea bunurilor aparținând acesteia, precum și informații cu privire la afilierea funcționarilor primăriei la partide politice. Această cerere se referea la informații pentru perioada care începea din primul trimestru al mandatului primarului.

10. La 9 mai 2005, reclamantul a formulat o a treia cerere de informații de interes public către primarul din Baia Mare. Cererea se referea în principal la remunerațiile plătite primarului în calitate sa de membru al consiliului de administrație al unor societăți comerciale și regii autonome subordonate primăriei, diversele prime plătite funcționarilor primăriei, societăți comerciale cu capital privat cărora le-au fost atribuite contracte publice, organizarea de proceduri de achiziții publice, datoriile primăriei, fondurile nerambursabile de care a beneficiat și sumele acordate de primărie pentru întreținerea drumurilor, salubritate, îndepărtarea zăpezii și pentru alte activități similare.

11. Primarul i-a răspuns reclamantului prin scrisorile din 17 martie, 11 aprilie și 16 iunie 2005. În aceste scrisori, primarul a răspuns laconic, făcând trimitere la numeroase anexe.

12. Considerând că scrisorile sus-menționate nu conțineau răspunsuri adecvate la cererile sale de informații, reclamantul a sesizat instanța de contencios administrativ cu trei acțiuni separate ce vizau obligarea primarului de a comunica aceste informații și stabilirea în sarcina acestuia a unor daune-interese.

13. În cursul procedurilor, primarul a susținut că a răspuns la cererile de informații formulate de reclamant și a subliniat complexitatea informațiilor solicitate și munca importantă din partea primăriei pentru a răspunde într-un termen pertinent.

14. Prin trei hotărâri definitive distincte din 14 septembrie 2005, 2 martie 2006 și 20 martie 2006, Curtea de Apel Cluj a admis acțiunile reclamantului, obligând primarul să comunice marea majoritate a informațiilor solicitate. În acest sens, Curtea de Apel a constatat că, în temeiul art. 10 din Convenție și al Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, reclamantul avea dreptul de a obține informațiile menționate, pe care intenționa să le utilizeze în cursul activității sale de jurnalist. Or, scrisorile transmise de primar nu constituiau răspunsuri adecvate la aceste cereri.

15. Prin hotărârile din 14 septembrie 2005 și 2 martie 2006, Curtea de Apel Cluj l-a obligat, de asemenea, pe primar la plata în beneficiul reclamantului a 1 000 lei (RON) [aproximativ 276 de euro (EUR)], respectiv a 1 500 RON (aproximativ 426 EUR), cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral. În acest sens, instanța a constatat că reclamantul a fost împiedicat în activitățile sale de cercetare a modului de funcționare a unei autorități publice și de informare a cetățenilor în această privință. Prin încălcarea dreptului de acces liber la informațiile de interes public, reclamantul a fost pus în imposibilitatea de a-și exercita profesia de jurnalist potrivit propriilor sale criterii. În cele din urmă, faptul că a fost constrâns să se adreseze justiției pentru a-și valorifica dreptul, frustrarea și sentimentul de neputință în fața acestei situații atestă suferința la care a fost supus reclamantul. În hotărârea din 14 septembrie 2005, Curtea de Apel Cluj observa în special că refuzul primarului de a furniza informațiile solicitate echivala cu anularea dreptului de a obține și de a comunica informații, astfel cum este acesta garantat de art. 10 din Convenție.

16. Prin hotărârea din 20 martie 2006, Curtea de Apel Cluj a refuzat însă să-i acorde despăgubiri pentru prejudiciul moral. Astfel, instanța a luat în considerare volumul important de informații solicitate de reclamant, impunând un răspuns detaliat din partea primarului.

17. Reclamantul a solicitat executarea silită a hotărârilor în privința despăgubirilor pentru prejudiciul moral, dar primarul a refuzat să se conformeze. Abia câteva luni mai târziu Consiliul local a transmis executorului judecătoresc sumele care acopereau despăgubirea pentru prejudiciul moral.

18. În ceea ce privește prima hotărâre definitivă din 14 septembrie 2005, reclamantul a sesizat instanțele naționale cu o acțiune ce viza obligarea primarului la executarea hotărârii în privința comunicării informațiilor și a plății unei amenzi civile. Printr-o hotărâre definitivă din 26 aprilie 2006, Tribunalul Maramureș a admis acțiunea reclamantului și l-a obligat pe primar la executarea hotărârii definitive din 14 septembrie 2005 și la plata unei amenzi civile de 2 816 RON (aproximativ 800 EUR). Instanța a constatat că, la 12 decembrie 2005, primarul l-a invitat pe reclamant să ia fotocopii ale mai multor documente, totalizând 402 de pagini, după plata taxelor, conform prevederilor legale (a se

vedea *infra*, pct. 25), dar, în realitate, era vorba despre documente disparate, care conțineau informații care puteau da naștere la interpretări diferite, ceea ce nu se putea considera ca o executare a hotărârii sus-menționate.

19. La 28 noiembrie 2005, reclamantul a depus, de asemenea, o plângere penală împotriva primarului pentru abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, pe motiv că a refuzat să-i comunice informațiile solicitate. Ulterior, a completat plângerea pentru deturnare de fonduri și abuz în serviciu contra intereselor publice, pe motiv că suma de 1 000 lei (aproximativ 276 euro), datorată cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral a fost achitată de Consiliul local, nu de către primar.

20. La 8 și 16 decembrie 2005, 17 și 21 martie și 9 iunie 2006, primarul a transmis scrisori reclamantului prin care îl invita să retragă de la primărie, după plata cheltuielilor de fotocopiere, diferite documente totalizând câteva mii de pagini, drept răspuns la fiecare dintre cele trei cereri de informații. Aceste scrisori au fost depuse la dosarul prezentei cereri de către Guvern, însă fără documentele la care fac trimitere. Conținutul acestor documente nu este precizat.

21. La 28 martie 2006, procurorul a pus în mișcare acțiunea penală împotriva primarului pentru abuz în serviciu contra intereselor persoanelor. Cu toate acestea, prin decizia din 18 august 2006, Parchetul a dispus încetarea acțiunii penale și l-a sancționat pe primar cu o amendă administrativă de 800 RON (aproximativ 227 EUR). Parchetul a considerat că primarul și-a încălcat obligațiile, întrucât nu a răspuns decât la 9 iunie 2006 cererii reclamantului, căruia i-a transmis o scrisoare cu mai multe anexe. Cu toate acestea, întârzierea era explicată de complexitatea informațiilor solicitate de reclamant, care implicau un volum mare de lucru pentru funcționarii primăriei. Această decizie a fost confirmată, în urma apelului formulat de reclamant, de către procurorul șef al Parchetului, la 25 septembrie 2006.

22. La 7 februarie 2007, un executor judecătoresc l-a somat, la cererea reclamantului, pe primarul din Baia Mare pentru a executa hotărârea Curții de Apel din 2 martie 2006, în ceea ce privește transmiterea informațiilor de interes public, însă fără succes.

23. Potrivit informațiilor furnizate de reclamant, hotărârile definitive ale Curții de Apel Cluj au rămas neexecutate, în pofida numeroaselor demersuri.

II. Dreptul și practica interne relevante

A. Constituția

24. Articolul relevant din Constituția României este redactat astfel:

Articolul 31 Dreptul la informație

„(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau siguranța națională.

(4) Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

(5) Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă. Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică.”

B. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

25. Informația de interes public este definită prin lege, în special, ca fiind orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice (art. 2). Legea prevede că orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice informațiile de interes public (art. 6). Autoritatea publică are obligația să răspundă la solicitare în termen de 10 zile, cu excepția solicitărilor complexe, pentru care termenul este de 30 de zile (art. 7). În cazul în care solicitarea de informații implică transmiterea de fotocopii ale documentelor, costurile de copiere sunt suportate de persoana care solicită informațiile (art. 9). Persoanele care efectuează studii sau cercetări în folos propriu sau profesional au liber acces la fondul documentaristic al autorităților publice, la cerere (art. 11).

C. Practica instanțelor naționale

26. Instanțele interne au stabilit că termenul de 30 de zile prevăzut de lege pentru a răspunde la o solicitare de informații este imperativ și că autoritățile publice au obligația să își organizeze serviciile astfel încât acest termen să fie respectat, indiferent de volumul de informații solicitate (Curtea de Apel București, hotărârea nr. 76 din 3 februarie 2003). Instanțele de judecată au stabilit, de asemenea, că autoritățile publice nu pot condiționa accesul la informații de interes public de îndeplinirea cerinței existenței unor rapoarte de activitate anuale care să centralizeze diferitele date statistice (Curtea de Apel București, hotărârea nr. 203 din 9 februarie 2006). Autoritățile publice au obligația de a procesa și de a stoca informațiile în mod adecvat și într-un termen rezonabil în bazele lor de date, astfel încât să fie accesibile părților interesate (Curtea de Apel București, hotărârea nr. 2389 din 15 noiembrie 2010). Publicitatea unei anumite informații pe site-ul internet al unei autorități (Curtea de Apel București, hotărârea nr. 203 din 9 februarie 2006; Curtea de Apel Timișoara, hotărârea nr. 319 din 4 martie 2009) sau transmiterea unui document care conține anumite informații în cadrul unei proceduri legale paralele (Curtea de Apel Ploiești, hotărârea nr. 232 din 11 februarie 2009) nu exonerează autoritatea publică de obligația de a comunica aceleași informații persoanei interesate.

ÎN DREPT

I. Observație preliminară

27. În prezenta speță, reclamantul denunță neexecutarea a trei hotărâri judecătorești definitive prin care primarul din Baia Mare era obligat să îi comunice informații de interes public. El consideră că acest lucru constituie atât o încălcare a dreptului său de acces la o instanță, cât și o ingerință în exercitarea libertății sale de exprimare. Reclamantul invocă art. 6 și 10 din Convenție în susținerea capetelor de cerere.

28. Guvernul consideră că esența acestei cauze privește pretinsa încălcare a dreptului reclamantului de a obține informații, drept pentru care acesta a solicitat protecția instanțelor naționale și pe care acestea l-au citat în mod expres în hotărârile lor. În consecință, Guvernul consideră că pretențiile reclamantului trebuie examinate doar din perspectiva art. 10 din Convenție, care garantează dreptul la libertatea de exprimare.

29. Invocând cauza *Kenedi împotriva Ungariei* (nr. 31475/05, hotărârea din 26 mai 2009), cu privire la neexecutarea unei hotărâri judecătorești care dispunea ca o autoritate publică să acorde acces reclamantului, istoric, la informații pentru cercetările sale, reclamantul consideră că este necesar să fie examinate separat capetele de cerere întemeiate pe art. 6 și 10 din Convenție.

30. Curtea consideră că, date fiind circumstanțele speței, capetele de cerere formulate de reclamant trebuie să fie examinate atât în ceea ce privește art. 6, cât și art. 10 din Convenție. Astfel, deși este adevărat că, în speță, executarea hotărârilor definitive este esențială pentru protejarea libertății de exprimare, garantată de art. 10 din Convenție, chestiunea prealabilă care trebuie examinată, și anume dreptul reclamantului de a avea acces la o instanță, intră sub incidența art. 6 din Convenție. Astfel, acest capăt de cerere diferă prin natura sa de cel formulat în temeiul art. 10 și trebuie considerat separat (a se vedea, pentru o situație similară, *Kenedi*, citată anterior, pct. 35-45).

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

31. Reclamantul se plânge de neexecutarea a trei hotărâri judecătorești definitive, prin care se stabilea obligația primarului din Baia Mare de a-i comunica informații de interes public, cu încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, care, în părțile sale relevante, prevede:

„Orice persoană are dreptul la audierea cauzei sale (...) de către un tribunal (...) care va decide (...) asupra contestațiilor asupra drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)”.

A. Cu privire la admisibilitate

32. În primul rând, Guvernul invocă incompatibilitatea *ratione materiae* a capătului de cerere. Referindu-se în special la cauza *Geraguyin Khorhurd Patgamavorakan Akumb împotriva Armeniei* [(dec.), nr. 11721/04, 14 aprilie 2009], susține că reclamantul a solicitat informații electorale în contextul alegerilor locale din 2004, informații la care accesul era garantat de legislația electorală. În aceste condiții, în viziunea Guvernului, reclamantul exercita o funcție publică ce urmărea publicitatea electorală și informarea cetățenilor cu privire la activitățile aleșilor pe durata mandatului. Prin urmare, rezultatul procedurilor judiciare nu era determinant pentru vreun drept de natură privată, ci pentru exercitarea funcției sale publice de „câine de pază” al realităților publice.

33. Reclamantul susține că hotărârile judecătorești a căror executare a solicitat-o se refereau la accesul la informație, care, potrivit jurisprudenței Curții (*Kenedi*, citată anterior, pct. 33-34; *Shapovalov împotriva Ucrainei*, nr. 45835/05, pct. 48-49, 31 iulie 2012, și, *mutatis mutandis*, *Youth Initiative for Human Rights împotriva Serbiei*, nr. 48135/06, pct. 20, 25 iunie 2013) constituie un drept civil în sensul art. 6 § 1 din Convenție. Reclamantul subliniază că a solicitat informațiile respective pentru a-și practica profesia de jurnalist și pentru a informa publicul cu privire la activitățile primăriei din Baia Mare. Dreptul său de acces la informații era garantat de dreptul național și recunoscut de instanțele române.

34. Curtea observă că, în prezenta cauză, reclamantul este un jurnalist care a solicitat accesul la informații publice pentru a-și exercita profesia și pentru a informa publicul cu privire la activitățile primăriei din Baia Mare. În aceste condiții, procedurile inițiate în fața instanțelor naționale erau, prin urmare, decisive pentru interesele sale private și profesionale, care decurg din dreptul la libertatea de exprimare. Nu doar că accesul reclamantului la astfel de informații era garantat prin Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, ci, în plus, fusese recunoscut de instanțele naționale. Faptul că două din întrebările sale (*supra*, pct. 8 *in fine*) se refereau la perioade pre și postelectorale nu exclude existența unui interes privat și profesional al reclamantului pentru informațiile în cauză (*Shapovalov*, citată anterior, pct. 49).

35. În aceste condiții, Curtea consideră că dreptul de acces al reclamantului la anumite informații face în mod evident parte, în speță, din dreptul la libertatea de exprimare, astfel cum este acesta garantat prin art. 10 din Convenție, care este un „drept civil” în sensul art. 6 § 1 din Convenție. Prin urmare, este necesar să se respingă excepția de inadmisibilitate *ratione materiae* ridicată de Guvern.

36. Pe de altă parte, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

37. Reclamantul susține că, în ciuda numeroaselor sale demersuri, primarul din Baia Mare nu a executat hotărârile judecătorești care îl obligau să comunice diverse informații de interes public. În primul rând, subliniază că documentele puse la dispoziție de către primar nu reprezintă o executare a hotărârilor menționate. În acest sens, insistă pe diferența între accesul la documente și accesul la informație. Reclamantul evidențiază astfel diferența dintre, pe de o parte, informațiile solicitate, pe care numai primarul le putea oferi, și, pe de altă parte, miile de pagini de documente pentru care a trebuit să plătească cheltuielile de copiere și la care el putea avea acces în baza aceleiași Legi nr. 544/2001.

În plus, susține că nu este oportun să i se solicite unei persoane care a obținut o creanță împotriva statului, la finalul unei proceduri judiciare, să inițieze ulterior o procedură de executare silită pentru a obține reparația; autoritatea în cauză este cea care trebuie să joace un rol activ în executarea creanței. Volumul important de muncă care pe care l-ar fi impus executarea hotărârilor judecătorești, care a fost, de asemenea, invocat de primar după adoptarea deciziilor sus-menționate, nu poate, în viziunea sa, constitui un motiv pentru a refuza accesul la informații de interes public. De altfel, acest motiv nu figurează printre cele menționate în Constituție sau în Legea nr. 544/2001. În cele din urmă, reclamantul susține că plângerea sa este similară celei pe care Curtea a examinat-o în cauza *Kenedi*, citată anterior.

38. Guvernul susține că hotărârile în litigiu au fost executate.

2. Motivarea Curții

39. Curtea reamintește că executarea unei sentințe sau a unei hotărâri, indiferent de instanță, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din „proces” în sensul art. 6 din Convenție. Dreptul de acces la o instanță ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți [*Immobiliare Saffi împotriva Italiei* (MC), nr. 22774/93, pct. 63, CEDO 1999-V].

40. În prezenta cauză, reclamantul a obținut trei hotărâri judecătorești definitive prin care se dispunea ca primarul din Baia Mare să-i comunice informații de interes public.

41. Părțile sunt în dezacord dacă aceste hotărâri au fost sau nu executate. Guvernul susține că primarul l-a informat pe reclamant că poate retrage o serie de documente contra plății unor taxe aferente cheltuielilor de fotocopiere. În acest sens, face trimitere la scrisorile din 8 și 16 decembrie 2005, 17 și 21 martie și din 9 iunie 2006 (a se vedea *supra*, pct. 20). Reclamantul, la rândul său, susține că hotărârile în discuție au rămas neexecutate până în prezent. În primul rând, subliniază că documentele puse la dispoziție de către primar nu reprezintă o executare a hotărârilor menționate. În

acest sens, insistă pe diferența între accesul la documente și accesul la informație. Reclamantul evidențiază astfel diferența dintre, pe de o parte, informațiile solicitate, pe care numai primarul le putea oferi, și, pe de altă parte, miile de pagini de documente pentru care a trebuit să plătească cheltuielile de copiere și la care el putea avea acces, în orice caz, în baza aceleiași Legi nr. 544/2001.

42. Curtea observă că instanțele interne au concluzionat că invitația adresată reclamantului de a retrage copii ale mai multor documente disparate, care conțineau informații care puteau da naștere la interpretări diferite, nu poate fi în niciun caz considerată drept executarea unei hotărâri judecătorești prin care se dispune comunicarea de informații de interes public (a se vedea *supra*, pct. 18). Se pare, de altfel, că această abordare se înscrie în linia jurisprudenței interne (a se vedea *supra*, pct. 26).

43. În aceste condiții, Curtea consideră că scrisorile sus-menționate nu îndeplinesc cerința de executare adecvată a unor hotărâri judecătorești. În plus, Curtea nu este în măsură să stabilească dacă documentele la care fac trimitere aceste scrisori conțin informațiile solicitate de reclamant, întrucât Guvernul nu a transmis documentele menționate la dosarul prezentei cauze sau un rezumat al acestora.

44. Curtea admite că dreptul de acces la o instanță nu poate obliga un stat să dispună executarea fiecărei sentințe cu caracter civil, indiferent de împrejurări (*Sanglier împotriva Franței*, nr. 50342/99, pct. 39, 27 mai 2003). Cu toate acestea observă că autoritatea respectivă în prezenta cauză face parte din administrația locală, care constituie un element al statului de drept, interesul său identificându-se cu cel al unei bune administrări a justiției. Or, dacă administrația refuză sau omite să se execute sau întârzie chiar să o facă, garanțiile art. 6 de care a beneficiat justițiabilul în timpul etapei judiciare a procedurii își pierd orice rațiune de a fi (*Hornsby împotriva Greciei*, 19 martie 1997, pct. 41, *Culegere de hotărâri și decizii* 1997-II).

45. În plus, nu este oportun a-i cere unei persoane care a obținut o creanță contra statului în urma unei proceduri judiciare să fie nevoită apoi să inițieze o procedură de executare silită pentru a obține satisfacție (*Metaxas împotriva Greciei*, nr. 8415/02, pct. 19, 27 mai 2004). Cu toate acestea, în speță, reclamantul a făcut mai multe demersuri pentru executarea hotărârilor judecătorești, solicitând ca primarului să i se aplice o amendă, prin depunerea unei plângeri penale, și chiar solicitând executarea silită a hotărârilor printr-un executor judecătoresc.

În plus, Curtea observă că motivele pe care administrația ar fi putut să le invoce pentru a justifica o imposibilitate obiectivă de executare în timpul acestei perioade nu au fost niciodată aduse la cunoștința reclamantului prin intermediul unei hotărâri administrative formale (*Sabin Popescu împotriva României*, nr. 48102/99, pct. 72, 2 martie 2004).

46. Aceste elemente sunt suficiente Curții pentru a concluziona că, în prezenta cauză, refuzând executarea hotărârilor judecătorești definitive care dispuneau comunicarea de informații de interes public reclamantului, autoritățile naționale l-au privat de accesul efectiv la o instanță.

47. În consecință, se poate concluziona că s-a produs o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

III. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 10 din Convenție

48. Reclamantul susține că neexecutarea a trei hotărâri judecătorești definitive prin care se dispunea ca primarul din Baia Mare să-i comunice informații de interes public constituie, de asemenea, o încălcare a art. 10 din Convenție, care prevede:

„1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să impună societăților de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți care implică datorii și răspunderi poate fi supusă unor formalități, condiții, restricții sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, securității naționale, integrității teritoriale sau siguranței publice, apărării ordinii și prevenirii crimei, protecției sănătății sau moralei, protecției reputației sau drepturilor altuia, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judiciare”.

A. Cu privire la admisibilitate

1. Cu privire la calitatea de victimă și la aplicarea art. 37 § 1 b) și c) din Convenție

49. În primul rând, Guvernul susține că reclamantul nu poate pretinde că este o victimă a unei încălcări a art. 10 din Convenție și că cererea trebuie radiată de pe rolul Curții pe motiv că litigiul a fost soluționat și că nu mai este justificată continuarea examinării cererii pentru un alt motiv. Guvernul invocă art. 34 și art. 37 §1 b) și c) din Convenție. În acest scop, Guvernul subliniază că instanțele

naționale, prin hotărârile definitive din 14 septembrie 2005 și din 2 și 20 martie 2006, au recunoscut încălcarea drepturilor garantate prin art. 10 din Convenție și, în plus, au acordat reclamantului o reparație adecvată și suficientă constând în obligația impusă primarului de a comunica informațiile solicitate, de a plăti despăgubiri pentru prejudiciul moral, precum și de a plăti o amendă. De altfel, după pronunțarea acestor hotărâri judecătorești, primarul l-a informat pe reclamant că poate retrage o serie de documente contra plății cheltuielilor de fotocopiere.

50. Reclamantul consideră că este în continuare victima unei încălcări a art. 10 din Convenție, deoarece hotărârile judecătorești menționate de Guvern au rămas neexecutate până în prezent. De asemenea, susține că despăgubirea pentru prejudiciul moral nu reprezintă decât o reparație complementară în raport cu obligația de a-i fi comunicate informațiile solicitate și că, în orice caz, nu a fost acordată decât în două din cele trei proceduri inițiate. În plus, amenda aplicată primarului nu a reprezentat o reparație în privința sa, ci o sumă plătită statului.

În cele din urmă, reclamantul susține că, având în vedere profesia lui și constrângerile temporale ale activității jurnalistice, doar o comunicare rapidă a informațiilor menționate în cele trei hotărâri definitive ar fi reprezentat o punere reală în aplicare a acestora.

51. În ceea ce privește calitatea de victimă a reclamantului, Curtea reamintește că, în conformitate cu jurisprudența sa constantă, art. 34 desemnează prin „victimă” persoana direct afectată de acțiunea sau omisiunea în cauză, existența unei încălcări a cerințelor Convenției fiind înțeleasă chiar în absența prejudiciului și că, pentru ca un reclamant să se poată pretinde victima unei încălcări, trebuie nu doar să aibă calitatea de victimă la momentul introducerii cererii, ci și ca aceasta să existe în cursul procedurii în fața Curții [*Stoicescu împotriva României* (revizuire), nr. 31551/96, pct. 55, 21 septembrie 2004].

52. De asemenea, Curtea reamintește că, potrivit art. 37 § 1 b) și c) din Convenție, poate, „[î]n orice stadiu al procedurii, (...) hotărî scoaterea de pe rol a unei cereri atunci când circumstanțele permit să se tragă concluzia că (...) b) litigiul a fost rezolvat (...) sau c) pentru orice alt motiv constatat de Curte care nu mai justifică continuarea examinării cererii”. Pentru a putea concluziona aplicabilitatea în speță a dispoziției citate anterior, Curtea trebuie să răspundă la două întrebări succesive: în primul rând, dacă faptele pe care le denunță partea interesată persistă sau nu și, apoi, dacă au fost eliminate consecințele care ar putea rezulta dintr-o încălcare a Convenției, ca urmare a acestor fapte [*Kaftailova împotriva Letoniei* (scoatere de pe rol) (MC), nr. 59643/00, pct. 48, 7 decembrie 2007].

53. Curtea observă că argumentele Guvernului sunt întemeiate pe existența unor hotărâri judecătorești care recunosc încălcarea dreptului reclamantului de acces la informații și îi acordă despăgubiri, precum și pe trimiterea unei invitații din partea primăriei din Baia Mare ca reclamantul să retragă copii ale documentelor interne. Or, trebuie remarcat că acest capăt de cerere al reclamantului, întemeiat pe art. 10 din Convenție, vizează tocmai neexecutarea hotărârilor judecătorești menționate. În aceste condiții, Curtea consideră că argumentele Guvernului sunt strâns legate de fondul capătului de cerere întemeiat pe art. 10 din Convenție. Prin urmare, este necesar să se unească excepțiile cu fondul.

2. Cu privire la aplicarea art. 35 § 3 b) din Convenție

54. În al doilea rând, Guvernul ridică o excepție de inadmisibilitate pe motivul lipsei unui prejudiciu important pentru reclamant. În aceste condiții, nu se poate concluziona că reclamantul nu a suferit un prejudiciu important. În plus, subliniază că prezenta cauză se referă în principal la durata unei proceduri civile, materie în care Curtea are o jurisprudență constantă, astfel încât respectarea drepturilor omului nu impune Curții continuarea examinării acestui capăt de cerere. Mai mult decât atât, plângerea reclamantului a fost examinată în mod corespunzător de instanțele interne.

55. Reclamantul consideră că a suferit un prejudiciu important întrucât refuzul deliberat al primarului din Baia Mare de a-i comunica informațiile solicitate l-au împiedicat să transmită, în calitate sa de jurnalist, chestiuni de interes public. De asemenea, face trimitere la jurisprudența Curții potrivit căreia libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, una dintre condițiile primordiale ale evoluției sale și ale dezvoltării fiecărei persoane. Încălcarea acestei libertăți subminează construcția democratică și ar trebui să fie sancționată în consecință.

56. Curtea constată că această plângere se referă la accesul reclamantului, jurnalist, la informații de interes public deținute de o autoritate publică, în aplicarea mai multor hotărâri judecătorești definitive. În această privință, Curtea reamintește importanța crucială a libertății de exprimare, care constituie una din condițiile prealabile pentru buna funcționare a democrației (*Appleby și alții împotriva Regatului Unit*, nr. 44306/98, pct. 39, CEDO 2003-VI). În aceste condiții, se consideră că pretinsa lipsă a unui astfel de acces implică nu numai un prejudiciu moral semnificativ pentru reclamant, ci, de asemenea, un motiv pentru a continua examinarea plângerii, având în vedere că ridică întrebări

importante privind respectarea drepturilor omului. În consecință, este necesar să fie respinsă excepția Guvernului.

3. Asupra temeiniciei capătului de cerere

57. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

58. Reclamantul susține că refuzul primarului din Baia Mare de a-i comunica informațiile solicitate l-au împiedicat să-și exercite meseria de jurnalist. El respinge argumentul Guvernului potrivit căruia a primit o parte din informațiile solicitate privind activitățile primarului, pe care le putea transmite publicului. Subliniază că, în calitate de jurnalist, are obligații profesionale ce necesită o verificare prealabilă completă a informațiilor făcute publice. De asemenea, subliniază că Guvernul nu a reușit să demonstreze, prin probe corespunzătoare, cum ar fi articole publicate în presă, că ar fi putut acoperi subiectele legate de activitățile primăriei.

59. Reclamantul susține în continuare că refuzul primarului de a-i comunica informații de interes public constituie o ingerință în exercitarea libertății sale de exprimare, care nu este prevăzută de lege. În plus, niciunul dintre scopurile legitime menționate la art. 10 § 2 din Convenție nu a fost invocat de autoritățile interne în cursul procedurilor interne sau de către Guvern, în fața Curții, pentru a justifica neexecutarea hotărârilor judecătorești în litigiu. În cele din urmă, arbitrarul autorităților interne în a executa hotărâri judecătorești nu poate fi considerat ca justificat într-o societate democratică, bazată pe statul de drept. Similar art. 6 § 1 din Convenție, reclamantul consideră că acest capăt de cerere, întemeiat pe art. 10 din Convenție, este similar cu cel pe care Curtea l-a examinat în cauza *Kenedi*, citată anterior.

60. Guvernul susține că reclamantul nu a fost împiedicat în exercitarea profesiei sale de jurnalist, dat fiind că, inițial, i s-a comunicat o parte din informațiile solicitate și, ulterior, i s-au comunicat toate aceste informații. De asemenea, menționează că obligația de a suporta cheltuielile de reproducere a documentelor este prevăzută de lege.

2. Motivarea Curții

61. Curtea a afirmat întotdeauna că publicul are dreptul de a primi informații de interes general. Jurisprudența sa în materie a fost elaborată în raport cu libertatea presei, media având rolul de a comunica informații și idei cu privire la aspecte de interes general (*Observer și Guardian împotriva Regatului Unit*, 26 noiembrie 1991, pct. 59, seria A, nr. 216; *Thorgeir Thorgeirson împotriva Islandei*, 25 iunie 1992, pct. 63, seria A, nr. 239). În această privință, Curtea trebuie să dovedească o mai mare prudență atunci când măsurile luate de autoritatea națională sunt de natură a descuraja presa, unul dintre „câinii de pază” ai societății, în a participa la discuția problemelor având interes general legitim [*Bladet Tromsø și Stensaas împotriva Norvegiei* (MC), nr. 21980/93, pct. 64 CEDO 1999- III; *Jersild împotriva Danemarcei*, 23 septembrie 1994, pct. 35, seria A, nr. 298], chiar atunci când este vorba despre măsuri care nu fac altceva decât să complice accesul la informații.

62. Având în vedere interesul protejat de art. 10, legea nu poate permite restricții arbitrare, care ar putea deveni o formă de cenzură indirectă, dacă autoritățile ar împiedica colectarea de informații. Această colectare reprezintă, în fapt, de exemplu, un demers prealabil esențial în profesia jurnalismului. Este inerentă libertății presei și, cu acest titlu, protejată. Deschiderea spațiilor de dezbatere publică face parte din rolul presei (*Dammann împotriva Elveției*, nr. 77551/01, pct. 52, 25 aprilie 2006, și *Társaság a Szabadságjogokért împotriva Ungariei*, nr. 37374/05, pct. 27, 14 aprilie 2009).

63. La fel ca în cauza *Kenedi*, citată anterior, Curtea observă că prezenta cerere se referă la accesul reclamantului la informații de interes public, care îi erau necesare în exercitarea profesiei, acces care reprezintă un element esențial în exercitarea libertății de exprimare a reclamantului. Reclamantul a obținut trei hotărâri judecătorești care îi garantau accesul la astfel de informații. În fața Curții, părțile sunt în dezacord dacă aceste hotărâri au fost sau nu executate. Curtea reamintește, totuși, că a concluzionat deja cu un răspuns negativ la această chestiune, din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție (*supra*, pct. 43).

64. Curtea constată în continuare că reclamantul încerca în mod legitim să colecteze informații cu privire la un subiect de importanță generală, și anume activitățile primăriei din Baia Mare. În plus, deoarece intenția reclamantului era de a comunica publicului informațiile în cauză și de a contribui astfel la dezbaterea publică privind buna guvernare publică, este clar că el a suferit o încălcare a dreptului său de a comunica informații. Prin urmare, a existat o ingerință în drepturile reclamantului

consacrate de art. 10 § 1 din Convenție (*Társaság a Szabadságjogokért*, citată anterior, pct. 28, *Kenedi*, citată anterior, pct. 43; și *Youth Initiative for Human Rights*, citată anterior, pct. 24).

65. Curtea reamintește că o ingerință adusă drepturilor garantate de art. 10 § 1 este contrară Convenției dacă nu respectă cerințele prevăzute la art. 10 § 2. Prin urmare, trebuie să se stabilească dacă ingerința incriminată era „prevăzută de lege”, dacă urmarea unu sau mai multe scopuri legitime vizate de această dispoziție și dacă era „necesară într-o societate democratică” pentru atingerea acestui scop sau a acestor scopuri.

66. În speță, Curtea reamintește că a concluzionat deja, din perspectiva art. 6 § 1 din Convenție, la fel ca și anumite autoritățile judecătorești naționale, că invitațiile adresate reclamantului de a retrage copii ale mai multor documente disparate, care conțineau informații care puteau da naștere unor interpretări diferite, nu pot fi în niciun caz considerate drept executarea unei hotărâri judecătorești prin care se dispunea comunicarea de informații de interes public. În aceste condiții, nu a fost îndeplinită cerința de executare adecvată a hotărârilor judecătorești în litigiu.

67. În plus, Curtea observă că primăria nu a susținut niciodată că informațiile solicitate nu erau disponibile (*Társaság a Szabadságjogokért*, citată anterior, pct. 36). Complexitatea informațiilor solicitate și munca importantă necesară din partea primăriei pentru a proceda la compilarea lor au fost invocate doar pentru a explica imposibilitatea de a furniza aceste informații în cel mai scurt termen.

Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că Guvernul nu a prezentat niciun argument pentru a demonstra că ingerința în dreptul reclamantului era prevăzută de lege sau că urmarea unu sau mai multe scopuri legitime.

68. Prin urmare, respinge excepțiile ridicate de Guvern (*supra*, pct. 49) și concluzionează că a fost încălcat art. 10 § 1 din Convenție.

IV. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

69. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

70. Reclamantul pretinde 10 000 euro (EUR) cu titlul de despăgubire pentru prejudiciul moral pe care l-a suferit ca urmare a refuzului primăriei din Baia Mare de a-i comunica informațiile de interes public solicitate.

71. În speță, Guvernul consideră că prejudiciul moral ar fi compensat suficient prin constatarea încălcării și că, în orice caz, având în vedere jurisprudența Curții în materie, suma cerută este excesivă.

72. Curtea apreciază că reclamantul a suferit un prejudiciu moral și consideră că este necesar să îi acorde 4 000 EUR cu acest titlu.

B. Cheltuieli de judecată

73. Reclamantul solicită totodată suma de 4 748 EUR (și anume 4 448 EUR pentru onorariul avocatului, sumă care trebuie plătită direct avocatului Hătneanu și 300 EUR pentru cheltuielile de secretariat, sumă care trebuie plătită direct organizației APADOR-CH) cu titlu de cheltuieli de judecată efectuate în scopul procedurii în fața Curții. Reclamantul depune un contract de asistență judiciară pentru suma de 4 448 EUR și un angajament de plată pentru cheltuielile de secretariat angajate de organizația sus-menționată în cursul procedurii.

74. Guvernul nu contestă numărul de ore indicat de avocat pentru a pregăti prezenta cauză, având în vedere complexitatea acesteia, dar susține, în schimb, că tariful orar al avocatului este excesiv.

75. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În speță, ținând seama de criteriile menționate anterior, de centralizatorul detaliat cu numărul de ore lucrate care i-a fost prezentat și de problemele pe care le-a ridicat prezenta cauză, Curtea acordă reclamantilor suma de 4 448 EUR pentru onorariul avocatului, care trebuie plătită direct avocatului Hătneanu, și suma de 300 EUR pentru cheltuielile de secretariat, care trebuie plătită direct APADOR-CH.

C. Dobânzi moratorii

76. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive,
în unanimitate,
Curtea:

1. unește cu fondul cererii excepțiile întemeiate pe calitatea de victimă a reclamantului și pe aplicarea art. 37 § 1 b) și c) din Convenție și le respinge;
2. declară cererea admisibilă;
3. hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție;
4. hotărăște că a fost încălcat art. 10 din Convenție;
5. hotărăște
 - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerei definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât, la rata de schimb aplicabilă la data plății:
 - i) 4 000 EUR (patru mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;
 - ii) 4 448 EUR (patru mii patru sute patruzeci și opt de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru onorariul avocatului, care se plătesc direct avocatului Hătneanu;
 - iii) 300 EUR (trei sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuieli de secretariat, care se plătesc direct organizației APADOR-CH;
 - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
6. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 24 iunie 2014, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulament.

PREȘEDINTE,
JOSEP CASADEVALL

Grefier,
Santiago Quesada